

2. melléklet

Ötletek a tanösvény bővítéséhez

A tanösvény bővítése kapcsán az alábbi gondolatokat fogalmaztuk meg munkánk során:

A jelenlegi tanösvény egyik állomása is bemutatja már a Mocsárosdűlő történetét, de ez néhány érdekességgel bővíthető volna:

- Hogyan vált a Mocsárosdűlő a Duna egyik mellékágából egy elzárt, tál alakú mélyedéssé?
- Miért nem folyik már a Csillaghegyi Árpád-forrás vize a Mocsárosdűlőbe?
- Hogyan menekült meg a terület attól, hogy lakótelep legyen a helyén?

A Kígyó-tó környékén logikus lenne bemutatni a Kígyó-tavat magát, de mellett természetvédelmi szempontból nem csak a Mocsárosdűlővel kapcsolatban adna hasznos tudást, ha a közelben levő telepített erdő kapcsán a tanösvény kitérne néhány erdőgazdálkodási kérdésre. Ennek megfelelően a tanösvény állomása a következő kérdésekre adhatna választ:

- Hogyan és miért hozták létre a Kígyó-tavat?
- Miért káros az élővilágra nézve a tarvágás és milyen alternatív erdőgazdálkodási módszereket alkalmazhatunk?
- Hogyan találhatjuk meg az egyensúlyt a természet szükségszerű és edukatív célú bemutatása és a „túlépítés”, tömegturizmus között?
- Mi a különbség a sorba ültetett erdők és az elegyes erdők között ökológiai szempontból?

A hulladékkezelés és az illegális hulladéklerakás jelenleg is fontos kérdés a területen (mint ahogy országosan is), ezért érdemes lenne ezzel a témával is foglalkozni a tanösvény keretében.

A Mocsárosdűlőhöz kapcsolódóan a következő kérdések merülnek fel:

- Miért ne dobjuk el a hulladékot a természetben, milyen következményekkel járhat ez?
- Miért vigyünk inkább haza magunkkal a keletkezett hulladékot?
- Hova vihetjük a hulladékunkat? - Az FKF által működtetett Hulladékudvarok figyelemfelhívás jelleggel - az illegális hulladéklerakás megelőzése céljából.
- Miért ne etessünk vadon élő állatokat, például madarakat és mókusokat?

Szerzők:

Czeczai Csilla Orsolya – Nagy Magdolna – Szalisznyó Ferenc

- Mekkora mennyiségű hulladékot raknak le a területen évente, ennek elszállítása mennyi pénzbe kerül? Milyen fejlesztéseket lehetne ebből a pénzből megvalósítani a Mocsárosdűlőben?

Az állattartás régóta jelen van a területen, ami elsőre talán különös lehet városi környezetben. Ha a téma mélyére ásunk, akkor kiderül, hogy bármelyik város sokkal természetközelibb annál, mint amilyennek első ránézésre gondolnánk, hiszen kisebb és nagyobb élőlények tömege van jelen a legurbanizáltabb területeken is. Napjainkban már tényként kezelhető, hogy – a saját érdekünkben is – vigyáznunk kell az ökoszisztémára, így a következő kérdések megválaszolása szemléletformáló hatással bírna:

- Miért jobb a bárány típusú fűnyíró, mint az elektromos?
- Hogyan történt az állattartás egykor Magyarországon a mocsaras és ártéri területeken?
- Hány állatot bír eltartani egy legelő?
- Miért néz ki úgy néhány Budapesti zöldterület, mintha el lenne hanyagolva?
- Hogyan óvhatjuk meg a méheket a saját eszközeinkkel?

Napjainkban szintén aktuális téma – és a gazdasági és az ökológiai tendenciák miatt valószínűleg az is marad – az energiahatékonyság. A terület szélén elhaladó szabadvezeték jó okot szolgáltat a következő témák bemutatására:

- Hogyan állítjuk elő a villamos energiát? Milyen megoldások vannak a zöld energiaforrások terén? (A különböző módokon előállított villamos energia mennyiségének százalékos aránya a teljes termeléshez képest diagramok segítségével.)
- Hogyan épül fel az országos átviteli és elosztóhálózat? (Szereplők, architektúra sematikusán szemléltetve.)
- Hogyan illeszthetők be a megújuló energiaforrások az országos rendszerbe? (Például a megtermelhető nap- és szélenergia mennyiségének kiszámíthatatlansága és a különböző típusú erőművek szabályozhatósága.)
- Hogyan lehetne megvédeni a madarakat a vezetékektől?

Szintén az energiahatékonyságra lehet asszociálni a terület szélén elhaladó távhővezetékéről is:

Hogyan jelenítsük meg mindezt egy tanösvényen?

A tanösvény állomása a következő kérdésekre adhatna választ:

Szerzők:

Czeczei Csilla Orsolya – Nagy Magdolna – Szalisznyó Ferenc

- Milyen előnyei és hátrányai vannak a távhőnek? Miért és milyen feltételek teljesülése esetén jelent környezetbarát megoldást a lakások, irodák és egyéb létesítmények fűtésére?
- Hogyan működnek a kapcsolt erőművek? Miért hatékonyabbak a hagyományos erőműveknél?
- Hogyan hasznosíthatóak a hulladékok és a hulladékhő? (Fővárosi Hulladékhasznosító Mű)
- Mit lehet tudni az Észak-Budai Fűtőműről? (Története, paraméterei, berendezései)
- Mennyivel hatékonyabb a távfűtés a házközponti fűtésnél, vagy az egyedi fűtésnél?

Ebben a mellékletben összegyűjtöttük azokat a kérdéseket, amiket mi magunk is érdekesnek találunk, bízva abban, hogy ha megvalósul a tanösvény bővítése, akkor sikerült túllépni a megszokott kereteken és a Mocsárosdűlő bemutatásán túl, de egyértelműen a Mocsárosdűlőhöz kapcsolódóan fontos, aktuális témák ismertetésére is sor kerül.

Szerzők:

Czeczei Csilla Orsolya – Nagy Magdolna – Szalisznyó Ferenc